

התייעלות ללא עלות: המודל שמשפיע ישירות על השורה התחתונה ותורם לאיכות הסביבה

אסקו ישראל, יזמיית אנרגיה העוסקת בביצוע פרויקטי התייעלות אנרגטית, משקיעה בהחלפת ושדרוג מערכות האנרגיה, ללא כל השתתפות כספית מצד הלקוח, שמתחיל לחסוך ולהרוויח כבר מהחודש הראשון. "אנחנו השותפים של הלקוחות ביצירת מהפך אנרגטי שמשפר את שורת הרווח, תוך תרומה משמעותית לסביבה", אומר המייסד דן בר-משיח

יואל צפריה, בשיטוף אסקו ישראל

דן בר-משיח יכול היה להמשיך בעיסוקיו המצליחים בתחום הנדל"ן ולעשות לביתו, אבל לאחר עשור הוא גילה שפיתוח מתחמי נדל"ן גדולים הוא אולי עניין חשוב, אך חסר נשמה יתרה. "גיליתי שלעשות כסף זו לא בעיה, אך לעשות כסף כדי להשיג מטרות נעלות זה כבר אתגר", הוא משחזר את הרגע שהוביל אותו לשנות את עיסוקו. "בתחום האנרגיה אני קם כל בוקר עם התלהבות נעורים ותחושת ערך, כי כל פרויקט שאנחנו מקימים וכל מהלך שאנחנו עושים תורם לסביבה, מעבר כמובן לתועלות העסקיות ללקוחות עצמם".

הצורך בעשייה בעלת ערך הוליכה את בר-משיח לייסד ב-2006 את אסקו ישראל, העוסקת בתכנון וביצוע של פרויקט התייעלות אנרגטית ב-Turn Key מלא. החברה מתמחה בייזום, השקעה, רכישה, הקמה, ניהול ותחזוקה של פרויקטים בהתייעלות אנרגטית וחיסכון בחשמל. ב-2020 נכנסה כשותפה (50%) קרן תשתיות הריט "אלומה". "תחום ההתייעלות האנרגטית בישראל הוא בעל פוטנציאל אדיר", מרגיש בר-משיח, כלכלן בהכשרתו ובעל תואר שני במינהל עסקים, שביעבר שימש כיועץ כלכלי למנכ"ל משרד האנרגיה. "היקף מכירת החשמל השנתית בישראל עומד על 25 מיליארד שקלים. פרויקטי התייעלות השמ"רניים ביותר מביאים לחיסכון של 20% ואף יותר. צא וחשוב כמה מיליארדים ניתן לחסוך, ועוד לא דיברנו על כך שהם מייצרים את הצורך בהקמת תחנת כוח חדשה ושימוש במשאבי קרקע יקרים ונדירים - למשל, עבור פרויקטים פטו-וולטאים, שהם כולם זוללי קרקע - שלא לדבר על הצורך לשנע את האנרגיה מאזורי הייצור בפריפריה לאזורי הביקוש במרכז".

התייעלות כמנוף לפיתוח עסקי

המודל שמציעה אסקו ללקוחות (מודל האסקו) מייצר עבורם תמריץ משמעותי לכניסה לפרויקט התייעלות אנרגטית. לאחר ביצוע סקר צריכת אנרגיה מקיף ויסודי מאוד (סקר טכנו-כלכלי), החברה משקיעה על חשבונה בהחלפת ושדרוג הציוד הקיים, ללא כל השתתפות כספית מצד הלקוח, ומתפרנסת מהחיסכון הישיר שנוצר. במהלך חייו הפרויקט (25-10 שנים) היא מבצעת תחזוקה וניהול מתמיה, באמצעות מערכות בקרה ושליטה

אלי חנין | צילומים: אסקו ישראל

לדוגמה, ניצול חום שיוזי למערכות מיוזג וחימום מים אשר משפרים תהליכי ייצור. "צריך גם לזכור שמנהלים חיים תחת מגבלת משאבים והיכולת לחסוך באנרגיה מאפשרת להם להשקיע בתחומים אחרים, בעלי פוטנציאל רווח או ערך מוסף גבוה יותר", הוא מוסיף. "במקום להשקיע מיליון שקלים בהחלפת ציוד, אפשר להשקיע את אותו סכום בפתיחת סוכנויות שיווק בעולם, אשר יגדילו את המכירות ב-100 מיליון שקלים".

לייצר יותר בעלות אנרגיה נמוכה

"אסקו הינו גורם אשר מסייע לצרכני חשמל גדולים לחסוך מבלי להזדקק ללקיחת הלוואות וניצול קווי אשראי שלהם, ודאי בעולם בו הריבית בעלייה, כך שתוך זמן קצר מאוד אנו מביאים לחיסכון ומאפשרים למפעלים להתקדם ולייצר יותר בעלות אנרגיה נמוכה", מציין אלי חנין, מנכ"ל החברה והמנהל המסחרי של החברה. חנין מוכיר שאסקו הקימה, בשיתוף החברה הכלכלית של התאחדות המלונות, קרן על סך 25 מיליון שקלים לביצוע פרויקטי התייעלות אנרגטית בבתי מלון. "דווקא תקופת הקורונה, בד בבד עם העלייה בתחרות עקב מדיניות השמיים הפתוחים והסכמי אברהם, הביאו את בתי המלון לחשיבה מחדש בנוגע להוצאות ובהן הוצאות האנרגיה המאמירות", הוא מסביר. "אנו מבצעים השקעות בתחום תשתיות המיזוג, חימום המים, תאורה בקרה ועוד. הקרן משקיעה את מלוא ההשקעה והתוצאה היא עליית באיכות השירות ללקוחות הסופיים, בנוסף למיצוב המלון כמלון מקיים מבחינה סביבתית, תחום שנמצא בגידול

דן בר-משיח

מתקדמות. בין היתר, היא מתקינה מערכות מחשוב מתקדמות לניהול הצריכה ומבצעת תחזוקה מונעת בתדירות גבוהה.

"למעשה, אסקו מממנת את כל ההשקעה, נוסף על מירב הסיכון התפעולי והפיננסי, והחיסכון המושג מתחלק עם הלקוחותיה, בשותפות מלאה וארוכת טווח", מבהיר בר-משיח. "מדובר בעסקה משתלמת ביותר ללקוחות, כאשר לנו יש תמריץ להשקיע בצידוד מתקדם, בחזית הטכנולוגיה הע"למית, כדי להבטיח כמה שיותר ניצולת, תפוקה וחיסכון. אני משקיע פי-שניים מהמקובל בטכנולוגיות חדשניות כדי לקצור פי-שלושה מהחיסכון. אני מסתכל על מחזור החיים של הפרויקט ולא רק על ההשקעה הראשונית. בנוסף, אנחנו גם משיגים וחולקים עם הלקוחות מענקי מדינה באופן שוטף".

מהו היקף החיסכון המושג?
"אנחנו מדברים על חיסכון של 40%-20% בצריכת האנרגיה. מעבר לכך, אנחנו מממיעים את מה שאני מכנה 'תרבות ארגונית' לחיסכון והתייעלות באנרגיה. זה חשוב כדי להבטיח שכל הגורמים במערכת וכל חוליה בשרשרת ירתמו ויתרמו להשגת התייעלות. אנחנו גם נעזרים במערכות טכנולוגיות מאוד מתקדמות. כך למשל, אסקו פורסת שכבת מונים חכמים במערכות צורכות האנרגיה, קולטת את הנתונים בענן האנרגיה ומבצעת IOT ליצירת אופטימיזציה שוטפת של מערכות החיסכון.

"אבל צריך לזכור היבט נוסף", הוא מוסיף. "מניקודת המבט של מנהלים התייעלות היא גם מנוף לפיתוח עסקי. למשל, במהלך תכנון הפרויקטים אנחנו עשויים להאיר נקודות חשוכות, שלא שמו לב אליהן, וכך ניתן להוביל להתייעלות נוספת.

מתמיד מצד מטיילים בעולם. כל זאת ללא כל השקעה מצד בית המלון".

היבט נוסף עליו הוא שם דגש הוא נושא השקיפות. "באמצעות הרשת החכמה של אסקו יכול הלקוח לצפות באופן שוטף בצריכת האנרגיה ובני תוני החיסכון וכך לנהל את מערך האנרגיה בארגון באופן מיטבי. אנו מאמינים גדולים בשקיפות".

לעמוד בתקנים הבינ"ל

דן בר-משיח מצביע על היבט אחר והוא הצורך של מפעלים העובדים גלובלית לעמוד בתקני אק"לום ותאורה מחמירים. הוא מביא כדוגמה מפעל ביי טחוני לחלקי מנועים ולהבים, שם שיפרה אסקו את התאורה ואת עוצמתה וכך הגדילה גם את רמת הדיוק של העובדים ואפשרה למפעל לעמוד בתקנים הבינ"ל. דוגמה אחרת היא של החלפת ציילרים בתפוקה ומניעת פגיעה קווי ייצור, תך שהמערכות הישנות משמשות כגיבוי.

היבט נוסף הוא תחום ה-ESG שמחייב ארגונים לעמידה בתקנים מקומיים ובינ"ל. "זו סוגיה מהותית לכל ארגון", הוא מרגיש. "המודל שלנו מאפשר לחברה לציית לדגולציה ולחקיקה בנושא סביבה (אוויר נקי, למשל). היא תרומת ליציבות ולתדמית של חברה ציבורית הפועלת בשוק ההון ומאפשרת למפעלים לקבל מענקים. מדובר בעניינים מוחשיים מאוד".

מתבקשות כמה מילות סיכום במסר ללקוחות. אלי חנין: "בלי להישמע דרמטי, אני מעריך שהעלייה בהוצאות האנרגיה והמחסור הלאומי בחשמל עשויים להוות איום אסטרטגי על הפעילות העסקית של חברות רבות. אני חושב שיש לנו ביד נוסחה מנצחת, שמאפשרת להן להתמודד עם איום זה. היא מספקת ללקוח פתרון כולל, מקיף ותפור על-פי מידותיו, ללא כל השקעה מצידו. הלקוח תמיד ישלם פחות בגין הוצאות האנרגיה והתחזוקה ויתחיל להרוויח מהחודש הראשון".

דן בר משיח: "אני אומר ללקוחות: אנחנו השותפים שלכם ביצירת מהפך אנרגטי, עמוק, יסודי וארוך טווח בארגונים שאתם מנהלים, מהפך שמשפר את שורת הרווח והביצועים שלכם, משביח את הנכסים שלהם ומאריך את חיי מערכות האנרגיה, תוך תרומה משמעותית לאיכות הסביבה ושמידה על סביבה נקייה".

בשיטוף אסקו ישראל